

เวลา ๑๐.๕๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านหลวง ซึ่งเป็นหมู่บ้านจีนชื้อ มีชาวบ้านอาศัยอยู่ประมาณ ๑๐ หลังคาเรือน เมื่อเสด็จฯ ลงจากเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปฏิสันถารกับชาวบ้าน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ พระราชทานสมุด คินสอ ขนมหวานแก่เด็ก จนถึงเวลา ๑๑.๑๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรหมู่บ้านทอดพระเนตรแอมเปิลป่า และต้นทรี โทมาโต้ ซึ่งเป็นต้นผลไม้ราคาสูงในต่างประเทศ

เวลา ๑๑.๓๐ น. ทรงพระดำเนินจากบ้านหลวง ไปยังบ้านคุ้ม บนคอกอย่างขวาง เสด็จพระราชดำเนินถึงเขตบ้านคุ้ม แล้วประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ข้าวห่อ ที่สวนของนายเล่กิ่ง เวลา ๑๓.๔๕ น. เสด็จทอดพระเนตรไร่ต่างๆ ซึ่งหน่วยพระบรมราชานุเคราะห์ชาวเขานำไปให้ปลูกแทนฝิ่น

เวลา ๑๓.๕๕ น. เสด็จฯ ถึงหมู่บ้านคุ้ม ซึ่งเป็นหมู่บ้านของพวกมูเซอคา และจีนชื้อ ซึ่งมีชาวบ้านอาศัยอยู่ประมาณ ๑๕ หลังคาเรือน ณ ที่นี้มีชาวมูเซอคาจากบ้านขอบด้งและบ้านนอแรมนคอยอย่างขวาง มาเฝ้าฯ ถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเครื่องกระเบื้องกับอาหารแก่เจ้าพนักงานกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งปฏิบัติงานด้านเกษตรของโครงการพระบรมราชานุเคราะห์ชาวเขา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานขนมหวานแก่เด็ก เสร็จแล้ว ชาวมูเซอคาเดินนำถวายทอดพระเนตร สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ ทรงเข้าร่วมเดินรำกับชาวมูเซอคา พร้อมกับหัวหน้าหมู่บ้านขอบด้ง

เวลา ๑๔.๒๕ น. เสด็จฯ โดยเฮลิคอปเตอร์ไปยังบ้านแก่มัน ตำบลแม่งอม อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหมู่บ้านของชาวเขาเผ่าเย้า มีชาวบ้านอาศัยอยู่ ๔๖ หลังคาเรือน จำนวนคน ๓๖๗ คน เสด็จฯ ถึงบ้านแก่มันเมื่อเวลา ๑๔.๓๕ น. เจ้าหน้าชื่ออำเภอเผ่าฯ รับเสด็จฯ หัวหน้ากลุ่มไร่ผัก กราบบังคมทูลรายงาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีกระแสพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่อำเภอด้วยเรื่องที่ดินที่ชาวบ้านทำไร่อยู่ ต่อจากนั้น เสด็จฯ ทอดพระเนตรสุกรและไก่พันธ์ ซึ่งพระราชทานไว้เมื่อต้นปี ๒๕๑๓ แล้วพระราชทานแกะ ๕ ตัว ให้ชาวเขากดลองเลี้ยง สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ พระราชทานคินสอกับขนมหวานแก่เด็ก และพระราชทานอาหารแก่ตำรวจภูธรชายแดน แล้วทอดพระเนตรชาวมูเซอคา แสดงระบำถวาย

เวลา ๑๕.๓๐ น. เสด็จฯ โดยเฮลิคอปเตอร์ ไปยังคอกยอหมอด ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว ซึ่งมีหมู่บ้านชาวเขาเผ่าลีซอ มีชาวบ้านอาศัยอยู่ ๑๕๕ คน

เวลา ๑๖.๐๕ น. เสด็จฯ ถึงบ้านคอกยอหมอด นายสนอง เกษงาม นายอำเภอพร้าว เฝ้าฯ รับเสด็จฯ และกราบบังคมทูลรายงาน แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแกะแก่ชาวลีซอ และชาวไทยบ้านสวนเมียน ซึ่งมาเฝ้าฯ รับเสด็จฯ ณ ที่นั้นด้วย ต่อจากนั้นเสด็จฯ ทอดพระเนตรสวนผลไม้ และสวนผัก แล้วเสด็จฯ ประทับในบ้านหัวหน้าหมู่บ้านชาวลีซอ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ พระราชทานยารักษาโรคแก่ตำรวจภูธรชายแดน และครูโรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ พระราชทานสมุด คินสอ และขนมหวานแก่เด็ก แล้วชาวลีซอแสดงระบำถวายทอดพระเนตร

เวลา ๑๗.๑๕ น. เสด็จฯ โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งออกจากบ้านคอกยอหมอด ถึงสนามเฮลิคอปเตอร์เมื่อเวลา ๑๗.๔๕ น. แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จฯ ถึงภูฝิงคราชนิวคณ์ เมื่อเวลา ๑๗.๕๕ น.

อนึ่ง ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หน่วยแพทย์หลวง ทำการตรวจรักษาโรคแก่ชาวบ้าน รวม ๓ แห่ง คือ ที่บ้านคุ้ม ตรวจรักษาคนไข้ ๗๐ คน ที่บ้านแก่มัน ทำการปลูกผีให้แก่เด็ก และตรวจรักษาคนไข้ ๗๖ คน ที่บ้านคอกยอหมอด ตรวจรักษาคนไข้โรคต่าง ๒๒๕ คน.

เวลา ๑๐.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าชาวลงกรณ โดยรถยนต์พระที่นั่งจากภูฝิงคราชนิวคณ์ ไปยังสนามเฮลิคอปเตอร์ แล้วประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเป็นการส่วนพระองค์ ที่หมู่บ้านสามหมื่น อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ หมู่บ้านแสนคำลือ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน และหมู่บ้านปางป่าคา อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่

เวลา ๑๐.๔๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงหมู่บ้านสามหมื่นซึ่งเป็นหมู่บ้านลีซอ มีชาวบ้านอาศัยอยู่ ๖๑ หลังคาเรือน จำนวน ๓๑๗ คน เมื่อเสด็จฯ ลงจากเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งที่หน้าโรงเรียนเบญจมะ คอยสามหมื่น ตำบลเมืองแหง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ แล้ว นายเลาซาง เลย์ป่า ผู้ใหญ่บ้านมาเฝ้าฯ รับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับชาวบ้าน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ พระราชทานสมุด คินสอ กับขนมหวานแก่เด็ก เสร็จแล้วชาวลีซอแสดงระบำถวายทอดพระเนตร หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรไร่ผักของชาวบ้าน แล้วเสด็จฯ เข้าไปในบ้านนายเลาซาง เลย์ป่า ผู้ใหญ่บ้านทรงมีพระราชดำรัสกับผู้ใหญ่ว่าเรื่องการเดินทาง และการเพาะปลูก อยู่ประมาณ ๓๐ นาที จึงเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยแพทย์พระราชทานบนโรงเรียนเบญจมะ

เวลา ๑๑.๕๕ น. เสด็จพระราชดำเนินออกจากหมู่บ้านสามหมื่นโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ไปยังหมู่บ้านแอโก ตำบลปางมะผ้า อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เวลา ๑๒.๑๗ น. เสด็จฯ ถึงหมู่บ้านคังกล่าวซึ่งเป็นหมู่บ้านมูเซอแดง มีชาวบ้านอาศัยอยู่ ๓๒ หลังคาเรือน ณ ที่นั้น พันตำรวจเอก เปลื้อง ต้นตรากม ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน พันตำรวจเอก ประพันธ์ พลนาวี ผู้กำกับตำรวจภูธรจังหวัดแม่ฮ่องสอน และนายสันติ มณีกาญจน์ นายอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เฝ้าฯ รับเสด็จฯ พร้อมทั้งชาวบ้านในหมู่บ้านแอโก และที่มาจากหมู่บ้านแสนคำลือ กับหมู่บ้านใกล้เคียง รวมประมาณ ๑,๐๐๐ คน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับผู้มาเฝ้าฯ แล้วเสด็จฯ ไปทรงบัญชาการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ พระราชทานสมุด คินสอ กับขนมหวานแก่เด็ก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานตุ๊กตา และยาประจำบ้านแก่โรงเรียนและพระราชทานอาหารกระป๋องแก่ตำรวจชายแดนที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่ ณ หมู่บ้านแห่งนั้น จนเวลา ๑๔.๐๐ น. จึงได้ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ข้าวห่อที่ริมลำธาร ในบริเวณหมู่บ้านแอโก หลังจากเสวยพระกระยาหารแล้ว ทอดพระเนตรการแสดงระบำของชาวมูเซอแดงที่จัดถวาย หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำเนินขึ้นไปยังบ้านแสนคำลือ ซึ่งอยู่บนยอดเขาสูง จากหมู่บ้านแอโกขึ้นไปอีกประมาณ ๕๐๐ ฟุต พร้อมกับผู้ใหญบ้าน เสด็จฯ ประทับในบ้านผู้ใหญบ้าน ทรงมีพระราชดำรัสด้วยประมาณ ๓๐ นาที จึงเสด็จฯ กลับลงมายังบ้านแอโก แล้วเสด็จฯ ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งไปยังบ้านปางป่าคา อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่

เวลาประมาณ ๑๖.๐๕ น. เสด็จฯ ถึงหมู่บ้านคังกล่าวซึ่งเป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยง มีชาวบ้านอาศัยอยู่ ๒๖ หลังคาเรือน จำนวน ๑๔๐ คน ณ ที่นั้นร้อยตำรวจโท เอิบ สโรบล นายอำเภอแมริ่ม พร้อมด้วยชาวบ้านเฝ้าฯ รับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปฏิสันถารกับผู้มาเฝ้าฯ แล้วพระราชทานแกะ ๕ ตัว กับวัวพันธ์ผสมอเมริกันบรามัน ๑ ตัวให้แก่ นายเสา ผู้ตั้ง ผู้ใหญ่บ้านปางป่าคา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ พระราชทานสมุด คินสอ กับขนมหวานแก่เด็ก ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ทอดพระเนตรปลูกไก่ และสุกรพันธ์ุที่พระราชทานไว้เมื่อต้นปี ๒๕๑๓ แล้วทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรไร่สาคูของหมู่บ้าน ซึ่งอยู่ห่างออกไประยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับชาวบ้านเจ้าของแปลงสาคู และเจ้าหน้าที่เกษตร อยู่ประมาณ ๔๐

นาที่ แล้วจึงเสด็จ ฯ กลับมาทอดพระเนตรการแสดงรำคาบของชาวบ้าน จนเวลา ๑๗.๒๖ น. จึงเสด็จ ฯ ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งออกจากบ้านปางป่าคา ถึงสนามเฮลิคอปเตอร์เมื่อเวลา ๑๗.๔๗ น. ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จ ฯ ถึงภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลาประมาณ ๑๘.๐๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๓

เวลา ๑๑.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิรัชวรางกรณ โดยรถยนต์พระที่นั่งจากภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังสนามเฮลิคอปเตอร์ แล้วประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังจังหวัดน่าน

เวลา ๑๒.๓๐ น. เสด็จ ฯ ถึงสนามบินกึ่งอำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ณ ที่นั้น พลตำรวจตรี ศรีศักดิ์ ธรรมรักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน พลโท สำราญ แพทยกุล แม่ทัพกองทัพอากาศที่ ๓ พันตำรวจเอก คณิต วินิจฉัยครกานวน ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดน่าน พันตำรวจเอก ไพโรจน์ ปุขยนาวัน ผู้กำกับการตำรวจชายแดนจังหวัดน่าน นายเฉลียว วัชรพุก อธิบดีกรมทางหลวง นายสมชาย โลหะชาติ สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดน่าน และนายสม เฑชะเสนา ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอเชียงกลาง เฝ้า ฯ รับเสด็จ ฯ นางสาวนิรมิต มหาวงศ์นันท์ เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายช่อกอกไม้แก่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ต่อจากนั้น เสด็จ ฯ ไปยังกองร้อยตำรวจชายแดนที่ ๔ จังหวัดน่าน ร้อยตำรวจเอก วิทยา นิลเพชร ผู้บังคับกองร้อย เฝ้า ฯ รับเสด็จ ฯ แล้วเสด็จ ฯ ขึ้นประทับบนพลับพลา พลโทสำราญ แพทยกุล แม่ทัพกองทัพอากาศที่ ๓ พลตำรวจตรี เจริญฤทธิ์ จำรัสโรมรัน ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจภูธรฝ่ายชายแดน เฝ้า ฯ

เวลา ๑๒.๕๐ น. เสด็จ ฯ จากกองร้อยตำรวจชายแดนที่ ๔ ไปยังกองบังคับการกองรบทหารม้าที่ ๒๐๖ แล้วเสด็จ ฯ ประทับในหอประชุม ร้อยเอก ประพนธ์ พลอยมีค่า ผู้บังคับการกองรบทหารม้าที่ ๒๐๖ กราบบังคมทูลรายงานเกี่ยวกับงานในหน้าที่ แล้วอธิบดีกรมทางหลวงกราบบังคมทูลรายงานเกี่ยวกับการสร้างทางหลวงของโครงการสร้างทางน่าน ๑ และ ๒

เวลา ๑๓.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้แทนทหารม้า ทหารอากาศ ตำรวจชายแดน และกรมทางหลวงแผ่นดิน แล้วเสวยพระกระยาหารกลางวันที่กองบังคับการ กองรบทหารม้าที่ ๒๐๖ ระหว่างที่เสวยพระกระยาหารนั้น ทรงพระกรุณาโปรด ฯ ให้เฮลิคอปเตอร์ในขบวนเสด็จ ฯ ลำเลียงสิ่งของที่พระราชทานไปส่งให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามฐานปฏิบัติการต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน เมื่อเสวยพระกระยาหารเสร็จแล้ว เสด็จ ฯ โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งไปยังบ้านปอน ตำบลปอน อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน

เวลา ๑๕.๓๐ น. เสด็จ ฯ ถึงบ้านปอน ณ ที่นั้น พันตรี ประกิจ วีระศิลป์ นายอำเภอทุ่งช้าง เฝ้า ฯ รับเสด็จ ฯ และกราบบังคมทูลรายงาน แล้วเสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมหน่วยทหารม้า พระราชทานสิ่งของแก่ตำรวจภูธรชายแดน ทหารม้า และเจ้าหน้าที่กรมทางหลวงแผ่นดิน แล้วเสด็จ ฯ เยี่ยมที่พักของเจ้าหน้าที่กรมทางหลวงแผ่นดิน ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำน่าน ตอนที่ผ่านบ้านปอน ต่อจากนั้น เสด็จ ฯ เยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้า ฯ รับเสด็จ ฯ อยู่ ณ ที่นั้น ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับครู และนักเรียนที่มาเฝ้า ฯ โดยทั่วถึงกัน

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิรัชวรางกรณ ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จ ฯ จากบ้านปอนกลับถึงสนามเฮลิคอปเตอร์เมื่อเวลา ๑๗.๔๐ น. แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จ ฯ ถึงภูพิงคราชนิเวศน์เมื่อเวลา ๑๗.๔๕ น.